

Лексика на позначення
назв взуття і одягу в
сучасній українській
мові

Мета роботи:

- Дослідити назви одягу і взуття в різних складниках національної мови (літературному, жаргонному, просторічному, діалектному) як єдиного, цілісного явища, у комплексному встановленні типів одягово-взуттєвої номінації.

Об'єкт дослідження:

- Назви які позначають одяг і взуття в сучасній українській мові.

Предмет:

- типи назв одягу і взуття в різних складових сучасної української мови.

Причини появи нових слів на позначення назв одягу та взуття:

- розширення функціонального поля одягу і взуття, зміни у технологіях його виготовлення спричиняють модифікацію семантичних структур наявних назв;
- демократизація всіх галузей суспільного життя виявляється у прагненні мовців відкинути узвичаєне і спілкуватися “по-новому”;
- використання двопланових назв; бо ці слова є ідеальним засобом вираження експресивності;
- прагнення до економії мовних зусиль.

Основні способи семантичного називання одягу і взуття:

- метафоричних перенесень (бікіні, ватник, шльопанці, кеди, чохол, парашути тощо);
-
- стильова маркованість (кенгуру, зебра, павутинка, лапша, шпилька тощо);
- Метонімічних перенесень (сафарі, техаси, козаки, найки, пуми, адідаси, хакі, танкетка, берці

Словотвірна номінація:

- Афіксальний: префіксальний, суфіксальний, суфіксально-префіксальний (підколінник, жокейка, матроска);
- Складання: основоскладання, скорочення основ(бронезилет, босоніжки;
- Усікання: початку, середини, кінця слова(витяжні чоботи – витяжні).

Синтаксичні номінації:

- Прикметникові словосполучення (купальний костюм, нічна сорочка, вечірня сукня, норкова шуба тощо);
- Синтаксичні усічення (капелюх-сомбреро – сомбреро);
- Іменник + іменник (спідниця-шорти, краватка-бант, светр-сукня).

Висновок:

- Розмаїття класифікацій різновидів й неусталеність термінів, що їх позначають, пояснюється баченням особливостей номінації на різних рівнях національної мови. У сучасному одягово-взуттєвому етапі, порівняно з попередніми, спостерігаємо активізацію семантичного типу творення різностильових назв. Ми використовуємо іншомовні слова як базову основу і поєднуємо з українськими афіксами.